

Prima instanță: Curtea de Apel Chișinău (jud. M. Moraru)

DECIZIE

08 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței:

Judecători:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Consiliul Concurenței împotriva încheierii din 28 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Rolling International” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă :

La data de 06 aprilie 2015, avocatul Petru Balan, în interesele ÎCS „Rolling International” SRL s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Concurenței solicitând anularea deciziei nr. APD-16 din 06 martie 2015 a Consiliului Concurenței cu privire la aplicarea amenzii.

În motivarea acțiunii s-a invocat că prin decizia Consiliului Concurenței nr. APD-16 din 06 martie 2015, Plenul Consiliului Concurenței s-a decis: a constata săvârșirea încălcării prevăzute la art. 68 alin. (1) lit. d) al Legii Concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 de către ÎCS „Rolling International” SRL, prin refuzul de a se supune inspecției desfășurate în conformitate cu art. 56 al Legii Concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012; a aplica ÎCS „Rolling International” SRL o amendă pentru refuzul de a se supune inspecției efectuate în conformitate cu art. 56 al Legii Concurenței nr.183 din 11 iulie 2012 în mărime de 918079,17 lei, ceea ce reprezintă 0,45% din cifra totală de afaceri realizată în anul 2014.

Susține că, au fost încălcate prevederile Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr.131 din 08 iunie 2012.

În acest sens, indică că prin ordinele Consiliului Concurenței nr. 19 din 04 martie 2015 și nr. 17 din 04 martie 2015 s-a dispus efectuarea inspecției la sediul SRL „Profil- Construcția” și întreprinderile care fac parte din rețeaua Foxmart/Foxtrot, însă nu s-a indicat denumirea ÎCS „Rolling International” SRL ca persoană juridică supusă controlului.

Menționează că, în condițiile când în decizia de control figura o altă persoană juridică, ÎCS „Rolling International” SRL era în drept să interzică accesul în incintă

sau să refuze orice cooperare cu persoanele care pretindeau a fi controlori. Prin efectuarea controlului la o altă persoană juridică neindicată în dispoziția de control, au fost încălcate prevederile art. 20 alin.(1) al Legii privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr.131 din 08 iunie 2012.

Afirmă că, în decizia contestată se indică că reclamantul a refuzat să se supună inspecției, deoarece nu ar fi prezentat toată informația solicitată, ar fi tergiversat semnarea actelor cu privire la desfășurarea inspecției, ar fi întrerupt conexiunea la internet, ar fi tergiversat sigilarea depozitului întreprinderii.

Declară că, aceste fapte nu corespund adevărului, deoarece s-a permis accesul la toate încăperile în care se aflau documentele, calculatoarele și dispozitivele de stocare a informației contabile.

Relevă că, în decizia contestată nu se menționează concret în ce constau acțiunile/inacțiunile ÎCS „Rolling International” SRL ce ar fi dus la nesupunerea inspecției.

Concomitent, avocatul Petru Balan, în interesele ÎCS „Rolling International” SRL, în cererea de chemare în judecată, a solicitat și aplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii prin suspendarea executării actului administrativ contestat până la examinarea legalității acestuia de către instanța de judecată, deoarece în opinia sa, acesta este ilegal.

Prin încheierea din 14 aprilie 2015 a judecătorei Centru, mun. Chișinău s-a restituit cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Rolling International” SRL împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ, fiindu-i explicat ÎCS „Rolling International” SRL de a respecta prevederile art. 78 al Legii Concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012.

La data de 04 mai 2015, avocatul Petru Balan, în interesele ÎCS „Rolling International” SRL, a declarat recurs împotriva încheierii din din 14 aprilie 2015 a judecătorei Centru, mun. Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu remiterea pricinii în instanța de fond.

Prin încheierea din 23 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis recursul declarat de ÎCS „Rolling International” SRL și s-a casat încheierea din 14 aprilie 2015 a judecătorei Centru, mun. Chișinău, pricina fiind restituită la rejudecare.

Prin încheierea din 28 iulie 2015 a judecătorei Centru, mun. Chișinău s-a acceptat în procedură cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Rolling International” SRL împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ.

Prin încheierea din 28 iulie 2015 a judecătorei Centru, mun. Chișinău s-a respins cererea de asigurare a acțiunii depusă de ÎCS „Rolling International” SRL privind suspendarea actului administrativ.

Prin încheierea din 29 octombrie 2015 a judecătorei Centru, mun. Chișinău s-a strămutat Curții de Apel Chișinău pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de ÎCS „Rolling International” SRL împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ, pentru examinare conform competenței jurisdicționale.

Prin decizia din 15 decembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul declarat de avocatul Petru Balan, în interesele ÎCS „Rolling International” SRL, ca fiind depus în afara termenului legal și s-a menținut încheierea din 28 iulie 2015 a judecătorei Centru, mun. Chișinău.

La data de 12 februarie 2016, avocatul Petru Balan, în interesele ÎCS „Rolling International” SRL, a depus o cerere de asigurare a acțiunii prin care a solicitat suspendarea deciziei nr. APD-16 din 06 martie 2015 a Consiliul Concurenței cu privire la aplicarea amenzii.

În motivarea cererii s-a invocat că pîrîtul - Consiliul Concurenței a pus în executare decizia contestată din data emiterii ei, iar ÎCS „Rolling International” SRL este obligată să achite suma amenzii de 918079,17 lei.

Remarcă că, odată pus în executare, actul administrativ contestat poate aduce mari dificultăți ÎCS „Rolling International” SRL prin lipsirea acestuia de lichidități și imposibilitatea lui de a achita pentru marfa de la contra-agentii săi.

Consideră că, acest fapt poate duce la blocarea activității ÎCS „Rolling International” SRL, prin imposibilitatea de a executa contractele, de achita salariile angajaților, plata penalităților și a dobînzilor de întîrziere.

Indică că, pentru importul de marfa în Republica Moldova, ÎCS „Rolling International” SRL trebuie să plătească datoria curentă în mărime de 11916492,93 lei, datoria față de rezidenții Republicii Moldova în mărime de 2311098,74 lei, datoria față de rezidenții Republicii Moldova pentru procurări de servicii și mărfuri pe piața internă în mărime de 9386033,51 lei.

Precizează că, încasarea la moment a sumei amenzii îl poate pune în imposibilitate de a executa obligațiile sale contractuale curente, fapt care poate genera prejudicii sub formă de penalități, dobînzi și chiar stoparea activității.

Opinează că, prin aplicarea măsurilor de asigurare se va asigura faptul că nu va fi prejudiciată imaginea, prestigiul și experiența companiei în mediul de afaceri pînă la pronunțarea unei hotărîri judecătorești pe fondul cauzei. În cazul în care va fi demonstrată legalitatea deciziei contestate, reclamantul o va executa integral și în termen, or, reclamantul este o societate solvabilă, ceea ce prin sine constituie un argument suficient pentru asigurarea credibilității acestei poziții.

Prin încheierea din 28 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost suspendată, pînă la finalizarea examinării pricinii în fond, executarea deciziei nr. APD-16 din 06 martie 2015 a Consiliului Concurenței.

La data de 28 aprilie 2016, Consiliul Concurenței a declarat recurs împotriva încheierii din 28 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd casarea acesteia și respingerea cererii cu privire la aplicarea măsurilor de asigurare.

În motivarea recursului s-a invocat că încheierea contestată, de care a luat cunoștință la data de 25 aprilie 2016, este neîntemeiată.

Menționează că, prima instanță face trimitere la prevederile art. 174 alin. (1) Cod de procedură civilă, precum că neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărîrii judecătorești.

În conformitate cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărîrea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărîrea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Remarcă că, prin prisma aplicării reglementărilor art. 174 Cod de procedură civilă, rezultînd din prevederile art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, art.177 alin.(1) Cod de procedură civilă, partea în proces înaintînd cererea cu privire la asigurarea acțiunii, urmează să demonstreze în mod pertinent și concludent, prin

circumstanțe reale, faptul că în caz de neaplicare a acestei măsuri va fi imposibilă executarea unei eventuale hotărâri a instanței. Necesitatea aplicării măsurilor de asigurare este dictată de posibilitatea executării viitoarei hotărâri.

Conform art. 21 alin. (1), (2) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2010, suspendarea executării actului administrativ contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de contencios administrativ concomitent cu înaintarea acțiunii, dacă legea nu prevede altfel, în cazuri temeinic justificate și în scopul prevenirii unei pagube iminente, instanța poate dispune suspendarea actului administrativ și din oficiu.

Indică că, instanța în încheierea sa menționează că asigurarea acțiunii în pricina civilă este justificată și necesară pentru a preveni prejudicierea inutilă a societății reclamante și constată că încasarea imediată a amenzii în sumă de 918079,17 lei dispusă spre încasare prin actul administrativ contestat, poate constitui un motiv suficient pentru perturbarea activității economice a societății reclamante.

În acest sens menționează că, conform pct. 47 al Hotărârii explicative a Plenului Curții Supreme de Justiție cu privire la practica aplicării de către instanțele de contencios administrativ a unor prevederi ale Legii contenciosului administrativ nr. 10 din 30.10.2009, la soluționarea chestiunii cu privire la suspendarea actului administrativ, instanța va lua în considerare toți factorii și interesele relevante și va dispune suspendarea lui numai dacă va constata că actul este susceptibil de a cauza un prejudiciu iminent, ce ar putea fi ireparabil, sau dacă vor exista temeieri vădite privind ilegalitatea actului. Noțiunea de pagubă iminentă, în sensul Legii contenciosului administrativ nr.793-XIV din 10 februarie 2000, poate viza potențialitatea perturbării funcționării unei instituții sau a unui serviciu public ori afectării grave a altui interes public sau privat.

Raportînd normele legale ce guvernează raportul litigios la circumstanțele cauzei, menționează că reclamantul nu a prezentat probe ce ar fi probat existența premiselor obiective că prin punerea în executare a deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-16 din 16 martie 2015, reclamantul este realmente supus unui prejudiciu iminent și ireparabil.

Opinează că, ÎCS „Rolling International” SRL nu a dovedit, prin prisma prevederilor art. 118 alin. (1) al Codului de procedură civilă, afirmațiile sale prin probe pertinente precum că nesuspendarea achitării amenzii va periclita activitatea ÎCS “Rolling International” SRL și va putea duce la neonorarea în termen a obligațiilor sale față de clienții săi.

Referitor la argumentul ÎCS „Rolling International” SRL precum că în baza Deciziei Plenului Consiliului Concurenței nr. APD-16 din 16 martie 2015 a fost intentată procedura de executare a deciziei respective și acest fapt îi va produce prejudicii iremediabile întreprinderii reclamante, menționează că prin prisma reglementărilor art. 47 alin. (4) al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012, legiuitorul a prevăzut expres modalitatea de revendicare a drepturilor plătitorului. Or, norma citată expres statuează că în cazul în care decizia contestată este anulată de instanță, suma amenzii se restituie plătitorului amenzii în termen de 45 de zile din bugetul de stat.

Reiterează că, ÎCS „Rolling International” SRL a mai depus o cerere cu privire la aplicarea măsurii de asigurare, iar verificarea legalității încheierii instanței prin care

s-a dispus respingerea suspendării actului administrativ a constituit obiectul deliberării instanței de recurs.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Totodată, Colegiul precizează că intervalul de timp stabilit de lege în cadrul căruia părțile sunt în drept să declare recurs este de 15 zile din momentul pronunțării încheierii sau primirii încheierii integrale.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată la data de 28 martie 2016, iar recursul a fost declarat de Consiliul Concurenței la data de 28 aprilie 2016.

Materialele pricinii atestă că încheierea a fost remisă părților la data de 04 aprilie 2016, conform scrisorii de însoțire (f.d.150), însă, dovadă de recepționarea acesteia, prin intermediul oficiului poștal, la materialele pricinii lipsesc.

Tot aici, Colegiul reține că pe coperta dosarului reprezentantul Consiliului Concurenței a efectuat mențiunea precum că a făcut cunoștință cu materialele dosarului și încheierea de asigurare la data de 25 aprilie 2016.

Astfel, Colegiul consideră că recursul declarat de Consiliul Concurenței la data de 28 aprilie 2016 împotriva încheierii din 28 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

Examinând temeiurile recursului, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de Consiliul Concurenței neîntemeiat și necesar de a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele pricinii rezultă că prin încheierea din 28 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău a fost suspendată, pînă la finalizarea examinării pricinii în fond, executarea deciziei nr. APD-16 din 06 martie 2015 a Consiliului Concurenței (f.d.147-149).

Colegiul apreciază ca fiind justă concluzia instanței de contencios administrativ privind suspendarea executarea deciziei nr. APD-16 din 06 martie 2015 a Consiliului Concurenței, pînă la finalizarea examinării pricinii în fond.

Ca temei de drept la adoptarea încheierii din 28 martie 2016, instanța de contencios administrativ a invocat prevederile art. 21 al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 și art. 174 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 174 alin.(1) Cod de procedură civilă, la cererea participanților la proces, judecătorul sau instanța poate lua măsuri de asigurare a acțiunii. Asigurarea se admite în orice fază a procesului pînă la etapa în care hotărîrea judecătorească devine definitivă, în cazul în care neaplicarea măsurilor de asigurare a acțiunii ar face imposibilă executarea hotărîrii judecătorești.

Conform art. 21 alin. (1), (2) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, suspendarea executării actului administrativ contestat poate fi solicitată de către reclamant instanței de contencios administrativ concomitent cu înaintarea acțiunii. În cazuri temeinic justificate și în scopul prevenirii unei pagube iminente, instanța poate dispune suspendarea actului administrativ și din oficiu.

La acest capitol, Colegiul remarcă că prin decizia nr. APD-16 din 06 martie 2015 a Consiliului Concurenței contestată, ÎCS “Rolling International” SRL i-a fost aplicată o amendă în mărime de 918079,19 lei-0,45% din cifra totală de afaceri realizată în anul 2014, pentru refuzul de a se supune inspecției efectuate conform art.56 al Legii concurenței nr. 183 din 11 iulie 2012 (f.d.89-93).

Astfel, Colegiul relevă că rezultând din prevederile legale, în cazul executării deciziei prin achitarea amenzii care constituie obiectul contestării, în esență desfășurarea procesului în continuare își va pierde efectul.

Mai mult, Colegiul precizează că în condițiile legii, la soluționarea chestiunii cu privire la suspendarea actului administrativ, se iau în considerare factorii și interesele relevante și se dispune suspendarea lui numai dacă se constata că actul este susceptibil de a cauza un prejudiciu iminent, ce ar putea fi ireparabil.

Noțiunea de pagubă iminentă, în sensul Legii, poate viza potențialitatea perturbării funcționării unei instituții sau a unui serviciu public ori afectării grave a altui interes public sau privat.

În speță, Colegiul reține că la înaintarea cererii de asigurarea acțiunii prin suspendarea executării deciziei contestate, reclamantul a prezentat și înscrisuri ce atestă datoria acestuia față de nerezidenți rezultată din importul mărfurilor, datoria față de rezidenții RM rezultată din procurarea de servicii și materiale pe piața internă.

Sub acest aspect, Colegiul consideră corectă constatarea instanței de contencios administrativ precum că încasarea imediată a amenzii aplicate în mărime de 918079,19 lei ar perturba activitatea economică a societății reclamante.

Or, argumentul recurentului precum că reclamantul nu ar fi confirmat, prin prisma prevederilor art. 118 alin. (1) al Codului de procedură civilă, afirmațiile prin probe pertinente precum că nesuspendarea executării deciziei ar putea periclita activitatea ÎCS “Rolling International” SRL și ar putea duce la neonorarea în termen a obligațiilor sale față de clienții săi, este lipsit de suport probant și juridic, deoarece la înaintarea cererii de asigurare a acțiunii reclamantul s-a conformat prevederilor art. 177 alin.(1) Cod de procedură civilă.

Cu referire la argumentul recurentului precum că instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit rezultând din prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, Colegiul îl consideră nefundat, deoarece instanța de contencios administrativ la adoptarea actului judecătoresc contestat s-a axat pe prevederile legale, probele prezentate întru susținerea cererii de asigurare a acțiunii și respectiv circumstanțele constatate din suportul probatoriu prezentat.

Astfel, argumentele recurentului Consiliul Concurenței, invocate în recursul declarat nu sunt decât niște asumptii lipsite de suport probant și nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea încheierii recurate și urmează a fi respinse.

Concomitent, Colegiul notează că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției

Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebat și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de contencios administrativ contestată este adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural, cu aplicarea și interpretarea corectă a acestora în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii din 28 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău.

În baza celor expuse, în conformitate cu art. art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Consiliul Concurenței.

Se menține încheierea din 28 martie 2016 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea cu Capital Străin „Rolling International” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Consiliului Concurenței cu privire la contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Valentina Clevadî

Oleg Sternioală